

Пшенична Олена Олександрівна

Біографія

Олена Олександрівна Пшенична — українська письменниця, журналістка, сценаристка, колумністка, медіафахівчиня та громадська діячка. Народилася 23 лютого 1985 року в селі Гоголів Київської області.

У 2002 році Олена Пшенична вступила на факультет журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Згодом здобула магістерську освіту за програмою "Управління неприбутковими організаціями" в Українському католицькому університеті.

Майже двадцять років Олена Пшенична працювала у сфері українських медіа, зокрема на провідних телеканалах. Вона була журналісткою, редакторкою, сценаристкою та колумністкою, тому професійна робота з текстами тривалий час залишалася важливою частиною її життя. Письменниця згадує, що писала завжди, однак протягом багатьох років відкладала створення великого художнього твору, вважаючи, що для роману необхідні життєвий досвід, спостереження та внутрішня готовність.

Важливим етапом на шляху до літературного дебюту стало навчання на Річній програмі письменницької майстерності Litosvita. Під час роботи над рукописом Олена Пшенична навчалася в літературознавця Ростислава Семківа. За словами авторки, програма допомогла їй структурувати творчий процес, дотримуватися визначених термінів і послідовно пройти шлях від початкової ідеї до завершеного роману.

У 2024 році у видавництві "Лабораторія" вийшов дебютний роман Олени Пшеничної "Там, де заходить сонце". Пропозицію видати книжку письменниця отримала ще влітку 2023 року, коли рукопис був завершений приблизно на три чверті. Після ознайомлення з презентацією роману, синопсисом і кількома розділами видавництво запропонувало авторці співпрацю.

Події роману "Там, де заходить сонце" розгортаються влітку 2022 року. Головна героїня, 72-річна Віра Тиха, через війну, хворобу та складні сімейні обставини опиняється в будинку для літніх людей. Там вона знайомиться з мешканцями, за зовнішньою відстороненістю яких приховані біль, самотність, спогади й потреба в любові. Книжка порушує теми старості, людської гідності, родинної відповідальності, пам'яті, втрат і здатності почати життя заново.

Поштовхом до створення роману стали любов письменниці до літніх персонажів, почута нею історія з життя будинку для людей похилого віку та побачена одного вечора картина: мешканці приватного закладу мовчки спостерігали за заходом сонця. Цей образ став для авторки символом місця, де людське життя ніби наближається до обрію, але водночас не втрачає краси, сенсу й можливості для змін.

"Там, де заходить сонце" було включено до списку найкращих українських книжок 2024 року за версією Українського ПЕН. У квітні 2025 року за цей роман Олена

Пшенична стала лауреаткою Державної літературної премії України імені Олеся Гончара.

Окрім письменницької та медійної діяльності, Олена Пшенична займається громадськими й соціальними проектами. Вона є амбасадоркою інклюзії, консультує програми для дітей із розладами аутистичного спектра в благодійному фонді "Голоси дітей", а також створила просвітницький подкаст про аутизм "Літера А". Як сценаристка вона працює над соціальним контентом у співпраці з UNICEF, USAID, Центром демократії та верховенства права й іншими українськими та міжнародними організаціями.

Після початку повномасштабного російського вторгнення Олена Пшенична долучилася до волонтерської допомоги українським військовим. Війна вплинула і на її творчість: письмо стало способом осмислювати пережите, працювати з болем та не відкладати важливі задуми на невизначене майбутнє.

Творчість Олени Пшеничної зосереджена на людських стосунках, родинній відповідальності, самотності, інклюзії та суспільних проблемах. Її літературний дебют поєднав багаторічний досвід роботи в медіа з уважністю до людських історій і прагненням говорити про складні теми доступно, співчутливо та без спрощення.